

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17.50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953.

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Istituzione Economica Italiana-Milano, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE v Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Ljubljana, petek 3. julija 1942-XX

Cena posamezni številki lir 0*60

Sprememba prodajnih cen soli v nadrobni prodaji

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je,

smatrajoč za potrebno, da se prilagodijo cene soli, ki se prodaja v Ljubljanski pokrajini, cenam, veljajočim v Kraljevini, izdal naslednje naredbo:

Z veljavnostjo od 1. julija 1942-XX se zvišujejo prodajne cene soli v nadrobni prodaji takole:

Rafinirana sol od L. 3.— na L. 4.— za kg;

navadna sol od L. 1.20 na L. 1.50 za kg;

industrijska sol od L. 0.40 na L. 0.60 za kg;

živinska sol od L. 0.30 na L. 0.50 za kg.

Z istim dnem se odstotek na kuhinjske soli, dovoljen doslej prodajalcem na drobno različno po kakovosti za 100 kg, zvišuje enotno na 8% vrednosti prevzete soli.

Ljubljana dne 30. junija 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Trgovce z lesom

opozarja Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine, da bo v bodoče zaradi varčevanja s papirjem objavljalo vse važne naredbe in odredbe oblasti, zadevajoče lesno stroko, v dnevnih in »Trgovskem listu« in ne bo zaradi tega razpošiljalo posebnih okrožnic, zato naj prizadeti skrbno prebirajo dnevnike in »Trgovski list«.

Obrazci za prijavo razpoložljivih racioniranih tekstilnih izdelkov

po okrožnici Visokega komisariata, ki je bila objavljena v torkovi številki »Trgovskega lista«, bodo te dni na razpolago interesentom v pisarni Združenja trgovcev Ljubljanske pokrajine.

Mesečna prijava zaloga lesa

Pokrajinska zveza delodajalcev ponovno opozarja lesne producente in trgovce, da se morajo vlagati mesečne prijave zaloga gradbenega lesa brezpogojno do 5. vsakega meseca po stanju zaloga zadnjega dne predhodnega meseca.

Prihodnjo mesečno prijavo je torej vložiti najkasneje do 5. julija t. l. po stanju zaloga z dne 30. junija t. l.

Ker so bile mnoge Zvezi predložene mesečne prijave netočne ozir. nepravilno sestavljene, opozarjamo interesente, da pri sestavi prijave točno upoštevajo podrobna navodila, ki jih je Zveza sporočila z okrožnico št. 4320/U z dne 30. maja t. l.

Nepravilne in nepravočasno vložene prijave utegnejo imeti za prizadete občutne kazenske posledice, Zvezi pa povzročajo mnogo nepotrebnega dela. Zato ponovno in v njihovem lastnem interesu vabimo vse prizadete, da predložijo prijave v predpisanem roku ter jih pravilno sestavijo v smislu izdanih navodil.

Končno še opozarja Zveza interesente, da si potrebne prijave obrazce pravočasno nabavijo pri Združenju industrijevcev in obrtnikov za Ljubljansko pokrajino, Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Sodelovanje odvetnikov pri gospodarskih zadrugah

Načelna sodba vrhovnega sodišča v Ljubljani v disciplinski stvari, ki je pomembna za trgovski stan. (Sodba z dne 11. junija 1942 — Ds Co Ci 6/22.)

Odvetnik je bil obtožen in po disciplinskem sodišču prve stopnje, pri katerem kot stanovskem sodišču sodelujejo le odvetniki, po sodbi z dne 5. marca 1942., D 32/40, obsojen na denarno kazen, ker da je prekršil dolžnosti svojega poklica in kršil čast in ugled odvetniškega stanu s tem, da je vstopil v stalno poslovno zvezo z Gospodarsko zadrugo, ki je bila ustanovljena po članih Društva industrijevcev in veletrgovcev v Ljubljani, in to zvezo vzdrževal ter tako na način, nevreden in nedostojen za advokata, podpiral imenovano zadrugo pri izvrševanju poslov, ki zadrugi ne pritečejo in ki so celo v nasprotju z njenim združnim statutom in tudi v nasprotju z zakonom (§ 120, prvi odst., zakona o odvetnikih, ki govori o zakonem pisaštvu), ter tako tudi vršil na način, nevreden in nepristojen za advokata, pridobivanje klientele.

Vrhovno sodišče, pri katerem sodelujejo v takih disciplinskih stvareh trije redni sodniki Vrhovnega sodišča in dva odvetnikasodnika, je pritožbi ugodilo in odvetnika oprostilo vsake krivde in kazni.

Razlogi, ki so napolnili Vrhovno sodišče do te načelne sodbe, so v kratkem ti-le:

Zadruga ni prekršila svojega statutarnega delokroga s tem, da je prevzela izterjanje in ev. izto-

ženje terjatev za svoje člane ter si v to svrhu dala cedirati terjatve. Po pravilih sme zadruga eskontirati svojim članom terjatve, ki jih imajo proti svojim odjemalcem; inkasirati za svoje člane njihove trgovske terjatve in opravljati vse posle, združene z inkasom...«

Eskontiranje terjatev si pa skraj ni možno misliti drugače, kakor s cesijo. Če si je torej dala zadruga terjatve cedirati, s tem ni prekršila svojega statutarnega delokroga, temveč je ravnala v smislu svojih pravil, ki jih ni prekršila s sodno izterjavo po svojem odvetniku, ker je v statutu izrečno predvideno »vse posle združene z inkasom«. Ne drži tedaj nazoranje pobijane sodbe, da je zadruga prekršila svoj delokrog. S tem pa odpade očitek obtožencu, da je zadrugo v njenem protistatutarnem delovanju podpiral.

V posledici tega pa tudi zadrugi ni možno očitati, da bi se pregrešila proti normi iz § 120 zak. o odvetnikih, ki govori o zakonem pisaštvu.

(V tej zvezi naj poudarimo, da ima Pleteršnik za zakoneta pisarja, ki je nemška skovanka, samonikli izraz: pravdoham in pravdoskaza, prvega uporablja Levstik, drugega Cigale. Uredništvo.)

Čim je priznana pravica, da si sme dati zadruga od svojih članov

terjatve cedirati, se ji pač ne more odreči pravica, ki jo ima vsak cesijonar, da cedirano (to je sedaj svojo) terjatve sodno izterja po svojem odvetniku.

Pobijana sodba sicer ugotavlja, da so bile cesije samo navidezne (v namenu, da se obide določilo § 120. zakona o odvetnikih), vendar za tak zaključek v podatkih spisa ni najti prave osnove. Še manj se more obtožencu očitati, da je za to prikrito namero zadruga vedel oziroma moral vedeti in to tem manj, ko glede honorarja ni imel nikakega dogovora za naprej, temveč je — kakor izhaja iz spisov — sproti zaračunal honorar po tarifi.

Glede očitka, da bi obtoženi odvetnik na nepristojen in za odvetnika nevreden način pridobival klientelo, je treba ugotoviti, da je obtoženi zastopal le zadrugo kot tako, ne pa poedinih njenih članov (cedentov), s katerimi ni imel nobenih odnosov. Čim pa to stoji, mu pač ni možno očitati, da si je s pomočjo zadruga pridobival klientelo.

Sodba je vzbudila v pravniških krogih mnogo zanimanja in veliko pozornost. Vrhovno sodišče je s to načelno sodbo enkrat za vselej rešilo vprašanje izterjavanja trgovskih terjatev po Gospodarski zadrugi, ki je tako dobila potrditev od najvišjega sodnega mesta, in je tako njeno uspešno in koristno delovanje na združni osnovi na tem važnem področju v bodoče zagotovljeno.

Udomačenje eksotičnih dreves v Italiji

»Internationaler Holzmarkt« naglašja, da je pogozdovanje v Italiji v zadnjih letih lepo napredovalo, lesna bilanca Italije pa se samo zaradi tega ni znatno zboljšala, ker je predelovanje lesa v večjem razmahu kakor v mnogih drugih deželah. Največji napredek kaže izdelovanje furnirjev. Intenzivno pogozdovanje se bo nadaljevalo, ker so strokovnjaki prepričani, da je več vredna in bolj potrebna znatna in nagla razširitev gozdnih nasadov kakor pa zboljšanje kakovosti lesa. Kakovost lesa se dvigne tudi z impregniranjem in z drugimi načini predelave, vprašanje pa je, če se da pospešiti in dvigniti lesna proizvodnja samo z domačim drevjem.

Večina italijanskih gozdarskih strokovnjakov je to zanikala, češ da marsikatero eksotično drevo na italijanskih tleh bolj uspeva kakor domače. Odlično je uspelo udomačenje robinije in kanadskega topola, udomačiti pa bi se dala še druga eksotična drevesa, ki zahtevajo iste klimatične pogoje in pri katerih se je izkazala tudi velika odpornost proti različnim škodljivcem.

Ko so škodljivci pustošili kulture kostanja, so za poskušnjo udomačili japonski kostanj (Castanea crenata) in izkazalo se je, da se ga škodljivci in boleznine ne primejo. Prav tako je postal sibirski brest (Ulmus pumila L.) rešitelj v sili, ko so škodljivci uničili cele

gozdove domačega bresta. Sibirski brest ima tudi to prednost, da dobro uspeva na barju in da se naglo razraste. Dobro je udomačen v Italiji tudi ameriški rdeči hrast, Japonska pa je dala tudi svoj macesen, ki je bolj odporen proti škodljivcem kakor vse evropske vrste.

Velik uspeh obeta v Italiji in tudi v Španiji udomačenje evkaliptusa, katerega prihaja v poštev pet vrst, ki imajo samo to slabo stran, da so občutljive proti nizki temperaturi. Vseh pet vrst bi dobro uspevalo v srednji in južni Italiji, dve vrsti (Eucalyptus globulus in Eucalyptus rostrata) pa sta že udomačeni v krasnih kulturah na nekdanjem Pontinskem močvirju in na Sardiniji. Lesna produkcija teh dveh vrst je izredna. Normalni prirastek na leto in hektar je 15 do 20 kubičnih metrov, na Sardiniji pa je letni hektarski prirastek dosegel tudi že do 50 kubičnih metrov. Tak uspeh je mogoč na terenu, ki nima manj ko 450 do 500 mm padavine v letu. Les evkaliptusa bo imel veliko bodočnost pri proizvodnji staničnine.

Poleg evkaliptusa ima v Italiji veliko bodočnost avstralska akacija v štirih svojih vrstah. Avstralska akacija uspeva tudi na peščenih tleh ter da v osmih do desetih letih poleg velikih količin lesa tudi zelo dobro skorjo za strojilo. Tudi ameriški črni oreh (Juglans nigra L.) se bo uspešno in korist-

no udomačil. Največja njegova prednost je ta, da daje dosti več lesa kakor domača vrsta in da je precej večji tudi njegov hektarski prirastek. Najbolj bo ameriški črni oreh uspeval v pokrajinah srednje in južne Italije, kjer ni mraza in naglih vremenskih sprememb.

Tako je italijanskemu gozdnemu in lesnemu gospodarstvu zajamčen velik uspeh in napredek z nadaljevanjem intenzivnega pogozdovanja ter z udomačenjem raznih eksotičnih dreves.

Zbiranje kopriv na Madžarskem

Madžarska vlada je odredila zbiranje kopriv po vsej deželi, da bi se tako pomagalo domači tekstilni industriji pri preskrbi s surovinami. Posestniki zemljišč morajo nuditi vso pomoč pooblaščenim zbiralcem, koprive pa bodo sprejemali od industrijskega ministrstva določeni obrati ter jih plačevali po odrejenih cenah. Strokovnjaki računajo, da se bo dalo nabrati okrog 5000 vagonov kopriv in da bo mogoče iz teh količin do konca septembra producirati okrog 250 vagonov vlaken. Ta vlakna bodo uporabljali namesto vlaken iz bombaža in bodo tako nadomestili 12% normalne potrošnje bombaža. Vlakna iz kopriv se bodo proizvajala in predelovala po preizkušenem načinu.

Iz srbskega kmetijstva

Mlekarstvo Srbije bo reorganizirano. Centralna mlekarina bo v Smederevski Palanki, kjer so za to ustanovo že določili 300 ha državnega zemljišča. Vzorna mlekarina bo združena z zavodom za mikrobiologično in kemično preiskavo mleka in mlečnih proizvodov. Po vsej deželi bodo organizirani tudi mlekarški tečaji.

Vzorna farma za perutnino je bila ustanovljena na državnem posestvu Veliki Moštanici. Na tej farmi bodo preizkusili razne pasme perutnine, da bi se perutninarstvo uspešno razvilo in razširilo po vsej deželi.

Sadni pridelek bo letos v Srbiji obilen. Največ sliv bodo pridelali v okrožju Podgori, ki je že od nekdaj središče izvoza sliv. Povprečni letni pridelek sliv v tem okrožju je 300.000 metrskih stotov. Letošnji pridelek jabolk cenijo na 13.000 do 14.000 metrskih stotov. Izvoz jabolk bo letos večji kakor prejšnja leta. Za izvoz pridejo v poštev tudi maline. Nasadi obsegajo nad 300 ha, pridelek pa bo znašal okrog 1.5 milijona kg. Pred leti so iz srbskih pokrajin po večini izvažali sveže sadje, v zadnjem času pa se je povečalo število sadnih sušilnic, v raznih krajih pa se ustanavljajo tudi obrati za konzerviranje sadja.

Likvidacija stare francosko-romunske gradbene pogodbe

Med romunsko državo in francosko družbo za gradnjo cest »Société des Routes Modernes« je dogovorjena likvidacija pogodbe, ki jo je Romunija sklenila s francosko družbo že l. 1931. Po tej pogodbi bi morala francoska družba v Romuniji zgraditi 300 kilometrov novih modernih cest, stare ceste pa preurediti za sodobni promet do konca l. 1944. Za likvidacijo pogodbe je prošla francoska družba sama zaradi velike spremembe razmer in tudi zaradi tega, ker ima premalo tehničnega osebja.

V Romuniji je francoska gradbena družba zapustila stroje in gradbeni material v vrednosti 16.5 milijona lejev in bo stara pogodba zdaj likvidirana na ta način, da bo romunska država odkupila od francoske družbe stroje in ves material, potem pa cestna dela dovršila v lastni režiji.

Žitni pridelek Grčije

Po predvidni cenitvi bodo letos v Grčiji pridelali 370.000 ton pšenice, 90.000 ton ječmena, 70.000 ton ovsa, 25.000 ton rži in okrog 20.000 ton drugega žita. Nasadi stročnic so bili letos nekoliko povečani, znatno pa so bili povečani nasadi koruze z omejitvijo nasadov bombaža.

Z novim agrarnim zakonom je bil letos uveden tudi davek v blagu, po katerem morajo pridelovalci odstopiti 10% svojega žitnega pridelka državi po določenih cenah. Presežek od količin, ki so jih že prej določili prehranjevalni uradi, in od tega davka v blagu, bo ostal pridelovalcem na razpolago. Državna uprava je uredila tudi zamenjavo živil za industrijske proizvode ter izmenjavo povečala v izvedbo Agrarni banki, za drugam in prodajnim organizacijam.

Iz italijanskega gospodarstva

Pridobivanje aluminija v Italiji se je tudi lani znatno povečalo, pridobivanje boksita pa je bilo razširjeno tudi po sporazumu z nemško industrijo, ki dobavlja v kompenzacijsko za boksit razne stroje. Pretežni del italijanske produkcije aluminija pride na družbo SAVA in na kemični koncern Montecatini. Družba SAVA bo letos uredila novo tovarno za aluminij in nov obrat za aluminijev prah. Z novim obratom se bo proizvodnja aluminijevega prahu povečala.

Počitnice italijanskih borz se začno po odredbi finančnega ministrstva vsako leto 3. avgusta. Ker pa pade letos 3. avgust na ponedeljek, se borze zapro za poletne počitnice že v soboto 1. avgusta ter ostanejo zaprte do 18. avgusta.

Trgovinski promet med Italijo in Hrvaško, o katerem še ni na razpolago statističnih podatkov, se da oceniti po prometu z lirami na zagrebški borzi. V enajstih mesecih njenega obnovelega poslovanja je prišlo od vsega deviznega prometa v višini 3226 milijonov kun na promet z lirami 1030 milijonov kun. Iz tega je razvidno, da je v hrvaški zunanji trgovini Italija udeležena približno z eno tretjino.

Nove bančne podružnice se bodo smele odslej po sklepu odbora za varčevanje in kredit odpirati v Italiji le v onih krajih, kjer doslej še ni bilo nobene bančne podružnice. O poslovanju ljudskih bank pa bo odbor za varčevanje in kredit izdal nove predpise ter bo posebej določeno poslovanje podružnic teh bank.

Italijanski in nemški letalski in industrijski strokovnjaki so imeli važno strokovno posvetovanje v Milanu, pri katerem se je posvečala posebna pažnja sodelovanju v vojni dobi.

Stetje gospodarskih podjetij je bilo uvedeno v Dalmaciji. Všteta bodo vsa podjetja, ki so obratovala 30. junija.

Italijanski mobilizacijski zavod (IMI) je imel te dni svojo skupščino pod predsedstvom guvernerja Italijanske banke. Računski zaključek je bil podpisan 31. marca. V poslovnem letu 1941/42. je znašal skupni znesek posojil 2981 milijonov lir, obligacije v obtoku pa so dosegle 2529 milijonov lir. Zavod je prodal svojih obligacij za 1153 milijone. Posebni samostojni odsek IMI je konzorcij za posojila na industrijske papirje in skupno z aktivno tega odseka znašajo aktivne vsega zavoda nad 13 milijonov lir.

Adriatska zavarovalna družba v Triestu izkazuje za lansko leto povečanje zavarovalne vsote v življenjski panogi za 400 na 5934,8 milijona lir, dočim so pobrane premije narasle za 20,4 na 214,4 milijona lir. V požarnem zavarovanju se je dotok premij povečal za 1,8 na 115,8, v prevoznem zavarovanju za 6,7 na 56,9, v raznih panogah pa za 1 na 41,5 milijona lir. Skupne premije so narasle od 708,1 na 767,5 milijona, od česar znaša delež pozavarovalnic 493,2 milijona. Čisti dobiček s prenosom iz prejšnjega leta je znašal 12,6 milijona lir.

Dospelost neposrednih davkov

Davčna uprava za mesto Ljubljana objavlja, da dospe v smislu člena 148. zak. o neposrednih davkih v tretjem četrtletju v plačilo: a) dne 1. julija 1942. tretji četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice; b) dne 15. avgusta 1942. prvi polletni obrok zemljarine.

Podrobnejša pojasnila so razvidna iz razglasov, nabitih na uradni deski davčne uprave za mesto Ljubljana in Mestnem poglavarstvu v Ljubljani.

Odobritev sindikatnih prispevkov za l. 1942., ki jih morajo plačevati delodajalci

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo odločbo:

Clen 1. — Odobrujejo se in se izrekajo za izvršne redni in izredni sindikatni prispevki delodajalcev Ljubljanske pokrajine za leto 1942., kakor jih je sklenil dne 28. maja 1942-XX izvršilni odbor Pokrajinske zveze delodajalcev, katerega je v to pooblastil Zvezin svet.

Clen 2. — Znesek prispevka, ki ga morajo plačati industriji in denarni in zavarovalni zavodi, se sporoči zavezanecem prizadetih združenj s priporočenim pismom in se prispevki plačujejo neposredno pri teh združenjih.

Po strokah in krajih določeni prispevki, ki jih morajo plačati obrtniki, se tem sporočijo in poberejo od njih po Poštni hranilnici.

Prav tako se prispevki posameznih trgovcev sporočijo in poberejo po Poštni hranilnici.

Clen 3. — Za člane gostinskega sindikata, ki točijo vino v mestu Ljubljani, se odobruje prispevek po L. 0.10 za vsak liter vina, ki ga uvozijo. Ta prispevek, določen po polovici gostilničarski bolniški blagajni, po drugi polovici pa Združenju trgovcev — gostinskega sindikatu, se pobira hkrati z občinsko trošarino.

Clen 4. — Redni prispevek kmetovalcev sestoji iz 12% one doklade na zemljiški davek.

Za tekoče leto se odobruje tudi izredni prispevek po L. 0.50 za vsak hektar zemljišča, zavezanega zemljiškemu davku.

Oboje prispevke pobirajo davčni uradi ob izterjavi zemljiškega davka.

Clen 5. — Zoper predpis prispevkov je dopustna v 15 dneh po obvestitvi pritožba na predsednika Pokrajinske zveze delodajalcev. Predsednik odloči, ko je zaslišal izvršilni odbor.

Zoper odločbo predsednika je dopustna nadaljnja pritožba na Visokega komisarja v 15 dneh od dneva obvestitve.

Zoper odločbo Visokega komisarja ni več pritožbe.

Odločba o pritožbi se priobči prizadeti stranki s priporočenim pismom v enem mesecu od dne, ko je bila pritožba vložena.

Clen 6. — Zamudnim plačnikom se zaračunajo zakonite obresti in se dolgovani prispevki izterjajo kakor neposredni davki po seznamih, ki jih na predlog Pokrajinske zveze delodajalcev izreče Visoki komisar za izvrševanje.

Clen 7. — Ta odločba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 26. junija 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Maksimalne cene za stavbeni in mizarški les

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Najvišje prodajne cene v trgovini na debelo za jelov, smrekov in bukov stavbeni in mizarški les se določajo takole:

Clen 1.

I. JELKA IN SMREKA

A. Normalno rezan les — obrobjen — konično ali paralelno na oko

- Deske 10 m/m, dolžina 4 m za 1 m³ lir 1100.—
- Deske 12/13 m/m, dolžina 4 m za 1 m³ lir 1060.—
- Deske 14/15 m/m, dolžina 4 m za 1 m³ lir 1000.—
- Deske in ploči 20/60 m/m, dolžina 4 m za 1 m³ lir 850.—
- Morali od 50/30 do 120/120 m/m, dolžina 4 m za 1 m³ lir 890.—
- Polmorali in letve, dolžina 4 m, v poljubni debelini za 1 m³ lir 950.—
- Letve in letvice, dolžina 4 m, v poljubni debelini za 1 m³ lir 950.—
- Trami, rezani po trgovskih običajih v 20/20, dolžina 4 m za 1 m³ lir 800.—

B. Tesan les

- Trami, tesani po uzanceh Trieste, dolžina od 4 do 8 m:
  - dimenzije od 11/13 do 13/19 cm za 1 m³ lir 520.—;
  - dimenzije od 16/19 do 24/29 cm za 1 m³ lir 530.—.
- Tramiči (filerji) od 8/8 do 11/11 cm za 1 m³ lir 510.—.
- Bordonali, običajni od 7/27 do 43/49 cm za 1 m³ lir 650.—.

C. Les za celulozo

Jelov in smrekov les brez lubja za 1 prm lir 300.—.

D. Jamski les

Borov, hrastov, jelov in smrekov les za 1 m³ lir 300.—.

Variante rezanega lesa

- Za popolno paralelno obrobjeni les lir 25.— več pri 1 m³.
- Za les pod mero 10% manj pri 1 m³.
- Za kratice 20% manj pri 1 m³.
- Za dolžino od 4.50 do 6 m 3% več.
- Za dolžino nad 6 m za vsak me-

ter ali del metra nad dolžino lir 20.— več.

Za posebne vrste lesa — Madriers — Bostings — k normalni ceni monte 15% več.

Variante rezanih tramov

- Za na živ rob rezane 10% več.
- Za dolžino nad 4 m za vsak meter ali del metra 3% več.
- Za debeline nad 20 cm lir 10.— za vsaka 2 cm debeline več.

Variante tramov — po uzanceh Trieste

Za naročila po seznamu:

- Tramiči 8/8 do 11/11 cm 5% več.
- Trami 11/13 do 16/21 cm 10% več.
- Trami 19/21 do 24/29 cm 15% več.
- Za dolžine 9 m in več, 10% več.

II. BUKOV LES

A. Okrogli les

Hlodi za luščenje in za vezane plošče — premer nad 40 cm za 1 m³ lir 600.—.

B. Žagan les

- Deske vseh debelin, surove, nad 2 m dolge in nad 12 cm široke, neobrobjene za 1 m³ lir 820.—.
- Deske vseh debelin, surove, nad 2 m dolge in nad 12 cm široke, obrobjene za 1 m³ lir 1025.—.
- Deske vseh debelin, parjene, dolge nad 2 m in nad 12 cm široke, neobrobjene za 1 m³ lir 1200.—.
- Deske vseh debelin, parjene, dolge nad 2 m in nad 12 cm široke, obrobjene za 1 m³ lir 1400.—.
- Parketne deske, parjene I. in II. za 1 m³ lir 1200.—.
- Običajni morali, kvadratni, neparjeni za 1 m³ lir 1025.—.

Variante žaganega lesa

Za kratice 15% manj.

Gorenje cene se razumejo za vagonске dobave franko poljubna nakladalna postaja v Ljubljanski pokrajini. Kakovost lesa: gorski (monte). Brez kontrolne takse.

Cene v prodaji na drobno

Clen 2. Cene v prodaji na drobno za manjše količine nego vagonска z dostavo franko skladišče v krajih potrošnje v Ljubljanski po-

krajini ne smejo presežati cen na debelo, povečanih za povprečne prevozne stroške za poln vagon do skladišča in za povprečne stroške nakladanja in razkladanja, oboje v najvišjem znesku lir 50.— za 1 kubični meter z dodatnim pribitkom 12% za službo razdeljevanja.

Morebitni davek na poslovni promet se mora računati posebej ter v fakturi ločeno izkazati.

Clen 3. — Prodano blago se mora fakturirati izključno po postavkah, ki jih določa ta cenik, ter ni dopustno sklepati kupcij za vrste in skupine, ki niso obsežene v tem ceniku.

Pri prodaji je upoštevati splošne in posebne običaje za lesno trgovino Ljubljanske blagovne in efektivne borze iz leta 1941.

Smatrati je, da je kupoprodaja žaganic sklenjena za dejansko pogojeno debelino.

Clen 4. — Pri prodaji zunaj Ljubljanske pokrajine se prodajna cena zviša in mora biti v povešek všteta kontrolna pristojbina v sledečih zneskih:

Za jelov žagani les vseh vrst za 1 m³ lir 75.—.

Za jelov tesani les vseh vrst za 1 m³ lir 50.—.

Za jelov celulozni les za 1 m³ lir 10.—.

Za rudniške opornike za 1 m³ lir 15.—.

Za bukov okrogli les za 1 m³ lir 105.—.

Za bukov žagan parjeni les za 1 m³ lir 95.—.

Za bukov žagan neparjeni les za 1 m³ lir 75.—.

Clen 5. — Lesni trgovci morajo imeti izvešen ta cenik v svojih poslovnih prostorih na dobro vidnem mestu.

Imeti morajo tudi les ločen po skupinah, da je omogočena kon-

trola kvalitete blaga, ki je na prodaj.

Clen 6. — Kršitelji določb te naredbе se kaznujejo po uredbi o cenah od 12. marca 1941 M. s. št. 358 v zvezi z naredbо z dne 26. januarja 1942-XX št. 8, Službeni list 42/8.

Clen 7. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 26. junija 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Najvišje cene za oglje

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Clen 1. — Oglju, vilanemu in suhemu, se določa najvišja cena takole:

1. v prodaji na debelo:
za stot . . . . . Lir 90.—
franko vagon nakladalna postaja;

2. v prodaji na drobno:
razsuto, za kg . . . . . Lir 1.30
v vrečicah za kg . . . . . „ 1.65
franko prodajalna, všteti vse takse.

Clen 2. — Kršitelji določb te naredbе se kaznujejo po postopku iz naredbе z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 z zaporom do 2 mesecev ali v denarju do 5000 lir. V hujših primerih se sme izreči poleg denarne tudi zaporna kazen. Izreči se sme nadalje začasni ali predlagati trajni odvzem obrtne pravice. Vselej se odredi zaplemba blaga.

Clen 3. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 23. junija 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Uvedba vojaških služnosti

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Clen 1. — Lastninska pravica na nepremičninah okrog poslopij, zgradb in vojaških naprav vobče, potrebnih za obrambo, se sme obremeniti s služnostjo v izmeri in s sankcijami iz naslednjih členov.

Clen 2. — Služnosti in predeli, na katerih se te ustanovljajo, se odredijo in določijo z razglasom najvišjega vojaškega poveljništva čet, razporejenih v pokrajini.

Take služnosti praviloma ne trajajo več ko dve leti. Po preteku tega roka se lahko obnovijo.

V razglasu se določi, ali in katera znamenja se morajo na zemljišču namestiti, da se občinstvu vidno označijo s služnostjo vezani predeli. Razglas se nabije na oglasno desko občin, kjer so s služnostjo obremenjene nepremičnine. Njegov sestavni del je geometrijski načrt zemljišča, ki se položi pri občinskih uradih teh občin in je razgrnjen občinstvu na vpogled.

V času objave te naredbе po odredbi katerega koli vojaškega oblastva že obstoječe služnosti, ki so bile prizadeti v kateri koli obliki priobčene, ostanejo v veljavi.

Clen 3. — V členu 1. navedene služnosti se lahko nanašajo:

- na obveznost lastnika ali njegovega namestnika, da ne sme odpirati poti, kopati jarkov ali jam kakršne koli vrste, da ne sme nakupičevati zemljo in druge snovi, ne postavljati električnih vodov ali vodovodov ali plinskih vodov, ne napravljati določenih nasadov ali izvajati določenih poljskih del, ne hraniti lahkovnetljivih snovi, ne imeti kovačnic ali drugih naprav z ognjiščem in z dimnikom ali brez njega;
- na obveznost lastnika ali njegovega namestnika, da ne sme postaviti zidov ali poslopij ali da jih sme postaviti samo do določene višine ali zgraditi samo z določenim gradivom;

e) na začasno prepoved prehajanja ali postajanja oseb, vozil ali živali.

Clen 4. — Vojaško oblastvo sme ob naložitvi služnosti preurediti stanje stvari, ki bi nasprotovalo vojaškim potrebam na zas. bni lastnini, in sicer tudi s tem, da se poslopja ali druge stavbe v celoti ali deloma porušijo.

Takšne preureditve dajejo pravico do odškodnine, ki jo določi, če med strankami ni o tem sporazuma, po cenitvi izvedencev upravno oblastvo prve stopnje. Taka odločba je nepreklicna.

Prizadete stranke imajo pravico zahtevati revizijo cenitve s služnostmi ali omenjenimi preureditvami zadetih zemljišč, če bi se za radi njih obdačljivi donos znižal.

Clen 5. — Kršitelji določb te naredbе se kaznujejo, če dejanje ni huje kaznivo, po upravnem postopku iz naredbе z dne 26. januarja 1942-XX št. 8 v denarju do 2.000 lir.

Clen 6. — Upravno oblastvo, pri katerem se vodi kazenski postopek, sme pooblastiti vojaško oblastvo, če to zahteva, da obnovi prejšnje stanje.

Po pravnomočnosti sodbe izda vojaško oblastvo nalog za vzpostavitev, v katerem določi rok.

Ce obsojenec nalogu za vzpostavitev ne ustreže v določenem roku, jo izvede uradoma vojaško oblastvo ob obsojenčevih stroških.

Izvršnost računa o stroških, nastalih za vzpostavitev, potrdi Visoki komisariat, ki odredi izterjavo preko davčnih uradov po predpisih, veljajočih za izterjevanje državnih davkov.

Vsi spisi v zvezi z izvršbo so prosti vsakršnih taks in pristojbin.

Clen 7. — Ta naredba stopi v veljavo v objavo v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 24. junija 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Società Italiana Ernesto Breda per Costruzioni Meccaniche

Italijanska družba Ernesto Breda za mehanične gradnje

Milano 11. aprila 1942-XX.

Zavodi družbe Ernesto Breda, ki so zdaj ena najvažnejših metalurških in mehaničnih organizacij Italije, so bili ustanovljeni l. 1846. Stari zavod v Milanu, ki ga je bil prevzel leta 1886. inž. Ernest Breda, je bil dejansko ustanovljen že leta 1846., najprej kot majhna železovarna ter pozneje tudi kot mehanična delavnica, vendar pa še z ozkim delovnim področjem.

Inž. Ernestu Bredi se je po odstranitvi velikih tehničnih in gospodarskih ovir posrečilo organizirati podjetje po vzoru najnaprednejših industrij ter usmeriti njegovo delovanje predvsem na proizvodnjo parnih lokomotiv, za katere si je ta tvrdka kmalu nato osvojila svoje neoporečno prvo mesto.

V letu 1900. se je komanditna družba Ing. Ernesto Breda & C. pretvorila v delniško družbo s sedanjim besedilom tvrdke in priliv novega kapitala ji je zagotovil smotren razvoj, otvorivši dobo velikega napredka, ki je dosegel svoj višek hkrati z gospodarsko obnovo dežele. Tako je odtlej postala potrebna organična razširitev zavoda in zato je bila konec leta 1903. na prostranem zemljišču v Sestu San Giovanni blizu Milana sezidana veličastna celota zavodov, ki ji je bilo usojeno, da postane eden vodilnih industrijskih kompleksov.

V letu 1908. je tvrdka proslavila izročitev tisoče lokomotive, ki je bila za Državne železnice zgrajena v njenih delavnicah.

Ob izbruhu evropskega preloma je Breda brez odlašanja stopila na svoje bojno mesto in s celo vrsto umnih preureditev in pogumnih pobud je poskrbela za zalaganje vojske s strelivom, topovi, možnarji, torpedi, letali itd. Iz te dobe so njena livarna za jeklo, njena kovnica, jeklarnica, tovarne letal, ladjedelnice v Mestrah; takrat se je ustanovil tudi Znanstveno-tehnični zavod Ernest Breda, prvi primer metalurškega raziskovalnega zavoda v Italiji, zlasti za jeklarstvo, ki mu je bil namen osvoboditi Italijo iz tuje služnosti, v katero je bila dotlej prisiljena. Ta zavod skrbi tudi za preskušnjo uporabljanih surovin in pridobljenih izdelkov.

Ko je minila svetovna vojna in ko so bile premagane prve težave pri potrebni preureditvi lastne delavnosti za mirnodobna dela, je tvrdka Breda pod varnim vodstvom in dalekovidno odločnostjo novega pooblaščenega upravnika, kneza Gr. Uff. dr. inž. Gvidona Sagramosa, državnega senatorja, viteza dela, ki je za inženirjem Ernestom Bredo prevzel ne lahko nalogo, voditi usodo podjetja, še nadalje z rastočim ugledom razširjevala svoje delovno področje.

V tej dobi je začela izdelovati stroje za industrijske naprave, dve veliki tvornici pa je medtem opre-

mila za izdelovanje avtomatičnega orožja.

Delavnost tvrdke Breda je najraznovrstnejša. Obsežena so skoraj vsa področja, nekatera tudi popolnoma.

Davna izdelovalka parnih lokomotiv (mnogih tudi za tuje države), je danes Breda znamenita kot izdelovalka električnih lokomotiv, železnih motornih vozil na nafto in na elektriko in modernih, najhitrejših električnih vlakov. Slednji so, kakor je znano, pri poskusnih presegli hitrost 203 km na uro in so v službi na nekaterih najvažnejših italijanskih progah.

S prometnim železniškim gradivom se lahko vzoporejajo velike električne centrale, pomožne prenašalne centrale za porazdeljevanje toka in za napajanje elektrificiranih prog državnih železnic in različni stroji in električne priprave za industrijo. Lahko se reče, da je odsek za elektromehaniko, uveden takoj po svetovni vojni, postal že ena najvažnejših panog tvrdke. Isto se more reči za gradnjo vozov za navadne, za žične in za cestne železnice kakor tudi za gradnjo tovornih vagonov.

Toda Breda je znano podjetje tudi kot tovarna avtomatičnega orožja (med katerim je ustvarila najmoderneje vrste, s kakršnimi so zdaj opremljene naše Oborožene Sile in vojske mnogih tujih držav), dalje kot tovarna za municijo, za letala.

Breda je znana tudi po vojaških vlačilcih, težkih tovornih avtomobilih, industrijskih strojih, kmetijskih strojih, parnih kotlih, cestnih valjarjih, brogarskih delih, kovinarskih krovskih delih. Sijajen primer teh je velika nova lopa za letala s premerom 120 m, brez vmesnih opor in vendar z docela utrjenim ogrodjem, tako da je ta lopa zaradi svoje prostornine in drzne zasnove nedvomno eno izmed najčudovitejših del v Evropi in na vsem svetu.

Našteti moramo tudi metalurški izdelke (kolesa, profilno železo, odlitke, oblikovane in kovane izdelke) kakor tudi specialne vrste jekla, glede katerih proizvodnje je tvrdka Breda zgodaj dosegla višino najslavnejših tujih tvrdk, pri čemer je celo uvajala nove vrste, ki bolje ustrezajo avtarkičnim smernicam Vlade. Še druge delovne panoge se naglo razvijajo, kakor izdelovanje rudniških strojev, strojev za ločevanje železa iz železovitega peska, za raziskovanje in urejanje rudnikov itd.

V zadnjem času se je pričelo njeno delo tudi v nekem novem zavodu, ki odlično pomaga kriti potrebe Oboroženih Sil.

Pozabiti tudi ne smemo omeniti nove naprave električnih peči za topljenje železa.

Sankeije, s katerimi je 52 držav leta 1935. zamenjalo zadaviti Italijo, so sprožile idejo teh avtar-

kičnih naprav, ki so se v naslednjih letih izvajale in ki so zdaj uresničene ter redno delujejo.

Prva električna peč za litje železa, postavljena v zavodih v Sestu San Giovanni, je dala v juniju leta 1940. prvi odlivek, katerega so sprejeli s pobožno tišino vsi inženirji, tehniki in osebje, ki so s svojim vztrajnim delom pomagali dovršiti te naprave.

Tako je bil izpolnjen Ducejev ukaz, da se mora Italiji priskrbeti železo, pridobljeno iz italijanske rude.

Ob svojem tako raznovrstnem delu pa ni Breda nikdar zemarjala skrbi za telesno, moralno in umstveno blagostanje svojih nameščenec in delavcev, zaradi česar je uvajala vedno nove vrste pomoči in podpornih naprav (ki so bile v nekaj primerih celo za več let prehitete nove zakonito predpisane odredbe, kakršne so postopno sledile), pospeševala je na vse načine dopolavoristično delovanje svojih delavskih množic s tem, da je dala na razpolago obsežne prostore za zborovanja, čitalnice, predavalnice, telovadnice, športna vežbališča in tečaje za tehnično izobrazbo mladih učencev-delavcev.

Trgovinski register

Vpisi:
Turšič Ivan, Verd. Obratni predmet: trgovina z lesom.

Spremembe in dodatki:
Centralna vinarna d. d., Ljubljana. Vpisalo se je tudi italijansko besedilo: Cantine Centrali società per azioni Lubiana. Spremenila so se družbena pravila ter se je delniška glavica zvišala od lir 380.000 (1.000.000 din) na 513.000 lir. Izbrise se zbog smrti član upravnega sveta dr. Zupan Alojzij, vpiše pa član upravnega sveta dr. Lenček Ignacij, vseučiliški profesor v Ljubljani.

Kolinska tovarna hranil d. d., Ljubljana. Vpiše se član upravnega sveta Benda Metod, ravnatelj iz Zagreba.

Prometna banka d. d. v Ljubljani. Izbrisejo se člani upravnega sveta ing. dr. Ivo Ribarič, Ivan Mesar in Roman Golob, vpiše pa se član upravnega sveta Škrbec Matija, dekan v Ljubljani. Poočituje se, da je vpisani namestnik ravnatelja s prokuro Briški Alojzij bil postavljen za ravnatelja s prokuro.

Iz združnega registra

Visala se je Vzajemna nabavna in prodajna zadruga v Ljubljani z o. j.

Iz upravnega odbora Kmetске posojilnice Ljubljanske okolice se izbrise član in predsednik upravnega odbora ing. Dušan Serbec, vpiše pa se član in predsednik upravnega odbora dr. Vrtačnik Ivan, b. predsednik upravnega sodišča.

Pri zadrugi Napredni tisk se vpiše kot član upravnega odbora dr. Otmar Pirkmajer, pomočnik bana v p.

Izbrisala se je Keramična zadruga v Ljubljani — zaradi končane likvidacije.

Zaključek šolskega leta na Trgovski strokovni nad. šoli »Združenja trgovcev v Ljubljani«

V soboto dne 27. junija 1942. je zaključila Trgovska strok. nad. šola »Združenja trgovcev v Ljubljani« šolsko leto 1941/42. V šolskih prostorih so se zbrali ob določeni uri pod vodstvom ravnatelja Radota Gruma in celotnega profesorskega zbora vsi učenci in učenke, da se poslove od preteklega šolskega leta z izrazi hvaležnosti profesorskemu zboru, in da polože istočasno obračun svojega dela in truda.

Ravnatelj Grum je otvoril slovesno zaključitev s pomembnim in vzgojnim nagovorom na vse navzočne učence in učenke, poudarjajoč v prvi vrsti namen in cilj strokovnega izobraževanja trgovskega naraščaja, ker le od strokovno naobraženega trgovskega sodelavca moremo pričakovati, da bo uspešno nadaljeval delo svojih prednikov ter se uvrstil v stanovsko skupnost, ki ima pred seboj novo delo in nove cilje. Izobrazba naraščaja je najtrdnjši temelj stanu in njegove bodočnosti.

S toplimi besedami se je nato poslovil od vseh učencev in učenk, ki zapuščajo letos šolo, želeč jim v bodočem poklicu mnogo sreče, zadovoljstva in uspeha.

Za tem je razdelil najprirednejšim učencam določene nagrade:

I. nagrado: »Kronika slovenskih mest I.—VII. zvezek«, dar g. Verovška Jožeta, Bleiweisova c., je prejela učenka III.b razreda Ponikvar Silva, tvrdke Lončar-Zitnik, Mestni trg.

II. nagrado: »Dr. Ivan Tavčarjevi spisi I.—VI. zvezek«, dar g. Verovška Jožeta, Bleiweisova c., je prejela učenka III.b razreda Močnik Marija, tvrdke Klopčič Tina, Miklošičeva c. 12.

Ostale štiri nagrade po 200 lir so prejele naslednje učenke III.b razreda:

1. dar tvrdke Novak Fr., Gospodarska ul., je prejela Kramarič Cvetka, tvrdke Janežič Ana, Florijanska ul. 12;

2. dar tvrdke Vovk Avgust, Resljeva c., je prejela Lorenci Pavla, tvrdke Torker A., Ob zeleni jami št. 19;

3. dar tvrdke Ž. I. je prejela Kos Ana, tvrdke Vasič Tea, Miklošičeva c. 30;

4. dar tvrdke Zibert A., Prešernova ul., je prejela Ivane Silva, tvrdke Kocutar A., Bleiweisova c. št. 14.

Dar tvrdke Verbič Anton, Stritarjeva ul., »Tri krasne leposlovne knjige« je prejela kot najprirednejša učenka v II. razredih Cernič Ivana, tvrdke Vdovič Darinka, Gradišče 4;

Dar Združenja trgovcev »Tri praktične knjige« je prejela kot najprirednejša učenka v I. razredih Turk Pavla, tvrdke Bahovec Ivan, Stritarjeva ul. 6.

Po končani obdaritvi so odšli učenci in učenke v svoje učilnice, kjer so jim razredniki razdelili spričevala in dijaške knjižice. S tem je bila slovesnost zaključena.

Izvoz lesa iz Romunije

Zaradi teritorialnih sprememb in vojnih dogodkov so bile od leta 1938. v romunskem lesnem gospodarstvu velike spremembe, ki so najbolj očitne pri lesnem izvozu. Leta 1939. je Romunija izvozila 749.244 ton lesa, naslednje leto pa samo še 336.977 ton. To gre predvsem na račun izgubljenih pokrajin, po l. 1940. pa se je lesni izvoz močno spremenil, ker so odpadli čezmorski in tudi nekateri evropski odjemalci.

Uradni podatki o lesnem izvozu, ki so na razpolago, obsegajo samo izvoz lesa iglavcev, ker pa tvori ta les 70 do 80% vsega romunskega lesnega izvoza v zadnjih letih, je pregled dovolj značilen za romunsko zunanjo lesno trgovino, pri kateri je imela leta 1939. Nemčija največji delež, ko je prevzela 120.554 ton lesa iglavcev. Ves izvoz lesa iglavcev je znašal l. 1939. okrog 497.650 ton, v naslednjih dveh letih pa je bil po uradnih podatkih naslednji:

Odjemalci	1. 1940. ton	1. 1941. ton
Egipt	51.097	—
Nemčija	31.148	37.123
Anglija	14.721	—
Francija	722	—
Grčija	21.684	—
Nizozemska	2.153	—
Italija	15.684	4.527
Palestina	48.898	—
Rusija	—	56.691
Sirija	26.179	—
Turčija	9.245	5.810
Madžarska	17.299	—
Razni	11.991	66
	250.821	104.217

Iz tega pregleda o izvozu lesa iglavcev je razvidno, da ima Romunija znatno lesno bogastvo, ki bo prišlo do prave veljave po preureditvi vsega romunskega lesnega gospodarstva pri vzajemni preskrbi Evrope z lesom.

Že v 24 urah barva, plestra in kemično snail obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, vrtnike in manšete. Pere, suši, monga in ilka domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Šelenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

REMO STROMA
BIELLA
Telefon pisarna: 23-00
stanovanje: 23-04

◆

Preje iz grebenane volne in vse vrste bombaževine

Frančiškanska ulica 3

Draginja na Madžarskem

V primeri z drugimi deželami evropskega jugovzhoda je glede draginje Madžarska v dosti bolj ugodnem položaju. Če veljajo življenjski stroški v letu 1913. kot 100, so znašali v letu 1939. 106.4, v januarju 1942 pa 164.6. To se pravi, da so cene narasle za približno 60 odstotkov, kar je mnogo manj ko v večini drugih držav. Plače pa so se v istem času na Madžarskem dvignile samo za trideset odstotkov. Življenjska raven se je torej namenoma znižala, da bi se omejila potrošnja. Nadaljnja odredba, ki naj bi preprečila dvig cen, je bila prepoved zvišanja cen za industrijske izdelke. Tudi z Nemčijo, ki je najvažnejši odjemalec madžarskega blaga, je bilo dogovorjeno, da se cene v zunanji trgovini obeh držav ne spremenijo.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

izplačuje „A vista vloge“ vsak čas, „navadne“ in „vezane“ po uredbi. **Pupilarno varna!** Sodno depozitni oddelek, hranilniki, tekoči računi

Za vse vloge in obveze hranilnice **jamči** → **Mestna občina ljubljanska**

SOCIETÀ ANONIMA FRATELLI FILA

Stabilimento di Pettinatura

Pettinatura Biela
in Genova-Fegino
Lavatura e Pettinatura
di fibre tessili

Stabilimento di Filatura in Cossato (Vercelli)

Filatura e tintoria di lana
e fibre artificiali

Stabilimento di Tessitura in Coggiola (Vercelli)

Tessitura di stoffe per uomo
e donna, alta novità

Magliificio Biellese - Biella

Maglieria intima — confezioni di gran pregio

A. L. A. — Anonima Lane Affini — Cossato (Vercelli)

Filatiz fantasia per lavori
a mano ed a macchina

Česalnica volne

Česalnica Biella v Genovi-
Fegino
Pranje in česanje tekstilnih
vlakn

Predilnica v Cossatu (Vercelli)

Predilnica in barvarnica
volne in umetnih vlakn

Tkalnica v Coggioli (Vercelli)

Tkalnica za moško in žensko
blago, zadnje novosti

Pletilnica Biellese- Biella

Pleteno perilo — prvovrstni
izdelki

A. L. A. — Volnene preje — Cossato (Vercelli)

Modne preje za ročna
in strojna dela

Gospodarske vesti

Zagrebski jesenski velesejem bo slovesno otvorjen 4. septembra. Od tujih držav se udeležijo velesejma Italija, Nemčija, Bolgarska, Slovaška, Romunija in Madžarska. Madžarska vlada je že začela graditi na velesejmu svoj lastni paviljon.

Hrvatska železarska in topilniška družba d. d. v Sarajevu (prej Jugoslovanski čelik) je zvišala na podlagi posebnega zakonskega dekreta hrvatske vlade svojo delniško glavnico od 500 na 700 milijonov kun.

Znano kopalništvo Ilidže pri Sarajevu je, kakor poročajo hrvatski listi, zopet odprto.

Turško-madžarska trgovinska pogajanja v Ankari so bila ugodno zaključena ter določeni novi kontingenti za izmenjavo blaga.

Družba za izdelovanje lesenih ladij do največ 300 brt. se je ustanovila v Turčiji.

Velesejem v Izmiru (Smirni) je turška vlada zaradi vojnih razmer odpovedala.

Madžarska lesna industrija je zaradi priključitve na gozdovih bogatih pokrajin zelo lepo napredovala. Posebno dobro so bile zaposlene tovarne za izdelavo zabojev

ter tovarne parketov in furnirjev. Več tovarn je bilo na novo ustanovljenih.

V Švici se je po izbruhu vojne lesno-predelovalna industrija zelo razvila. Od vseh novih industrij odpade 7 odstotkov na lesne — predelovalne industrije, 6 odstotkov pa na nove papirnice.

26. švicarski vzorčni velesejem v Baselu, ki je bil v aprilu, je bil zelo uspešen. Število razstavljalcev se je v primeri z lani dvignilo od 1200 na 1364, število obiskovalcev pa od 235.000 na 278.000.

Belgija je dosedaj na podlagi dodeljenih deviz nakupila na švedskem 6000 standardov lesa, na Finskem pa bo mogla nakupiti z dodeljenimi devizami 10.000 standardov rezanega lesa.

Danski je bil zvišan dodeljeni devizni kontingent za 10 odstotkov in bo mogla Danska za prvo letošnje polletje nakupiti na švedskem 75.000 standardov lesa.

Zaradi pomanjkanja gozdnih delavcev je francoska vlada izdala naredbo o prisilni zaposlitvi brezposelnih delavcev pri gozdnih delih. Ta zaposlitev pa sme trajati največ tri mesece.

Železniški promet so morali omejiti v Urugvaju zaradi silnega pomanjkanja kuriva. Najbolj je bil omejen potniški promet, omejili pa so celo transporte živine za 5%,

čeprav je živina glavni izvozni predmet Urugvaja.

Izvoz kositra iz Bolivije v Združene države Severne Amerike je v maju v primeri z lanskim letom nazadoval od 3590 na 2850 ton. Vzrok nazadovanja je v tem, ker se ni prišlo med Bolivijo in Združenimi državami do soglasja glede cen.

Tudi v Urugvaju so začeli izdelovati sintetični bencin, kakor poroča Agenzia Stefani.

Koruzne izvozne količine Argentine se cenijo na 10.6 milijona ton. Od novega leta je Argentina izvozila samo 58.000 ton koruze.

Denarstvo

3.5 odstotno notranje posojilo je razpisala Belgija. Posojilo se bo amortiziralo do 1. 1947. Tečaj posojila je 100%. Določene so premije od 1 do 15%.

Portugalska vlada je napovedala, da bo dala v promet nove zlatnike po 500 in 100 eskudov, ki se bodo imenovali »dubrao«. Izdaja novih zlatnikov ne pomeni spremembe portugalske valutne politike, ki ostane nespremenjena.

Blokirana dobroimetja evropskih držav v Ameriki znašajo po ameriških podatkih 4.7 milijarde dolarjev. Od teh je nizozemskih za 1619, francoskih 1593, belgijskih 761, norveških 173, nemških in luksemburških 155, grških 122, danskih 92, italijanskih 72, jugoslovanskih 71, romunskih 53 in madžarskih 26 milijonov dolarjev.

Zavarovalne premije za čezmorske prevoze so bile v Angliji in v Združenih državah Sev. Amerike zvišane.

Il mio bambino è a letto con l'influenza...
Moj otrok je zbolel za influenco...

Le costi delle forme influenzali comprendono, accanto alla vera influenza, quel complesso di malattie invernali rappresentate da tosse, febbre, faringiti, tracheiti, bronchiti.

In tutti i malanni da raffreddamento è rimedio sovrano la

Tako zvane oblike influence obsegajo, poleg resnične influence, še množico zimskih obolenj, kakor so kašelj, mrzlice, vnetja grla in sapnika, bronhitis.

Proti vsem boleznim prehlada Vam pomaga

RODINA

Contro il raffreddore e le forme influenzali
Zoper prehlad in oblike influence

In vendita in tutte le farmacie
Dobi se v vsaki lekarni

E' INUTILE SOFFRIRE
ZAKAJ BI TRPELI!

INDUSTRIA COMMERCIO ARTICOLI TECNICI

Antonio Quintavalle S. A. - TRIESTE

Via Cesare Battisti n. 4 — Telefon 68-38

Delniška glavnica Lit 1.000.000.— povsem vplačana

Prodajni urad z zalogo:

Elli, Zerbini & Co. — Orodje za mehaniko in industrijo.

Filp — Precizne pile, rašple in mizarsko orodje.
S. A. Mole Norton — Brusilne kolute in strgalne pile.

S. I. A. U. — Jeklo za orodje, konstrukcije in nerjaveča jekla.

S. A. Acciaierie Bolzano — Lito in kovano, surovo in obdelano železo.

S. K. F. — Kroglični in valjni ležaji.

»TAS« — AVTOMATICE STRUŽNE GLAVE ZA REZANJE NAVOJEV NA ZAKLOP.

Zastopstvo: Drago Ceferin, Ljubljana, Gledališka 7.

Telefon 27-57

KNJIGOVEZNICA

Ljudske tiskarne

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6

a) Knjigoveški oddelek:

Vežave vseh vrst od preprostih do razkošnih

Zaloga poslovnih knjig in rastriranih papirjev za knjigovodstvo.

b) Torbarski oddelek:

Izdelovanje kovčegov, potnih in damskih torbic, aktovk, listnic, denarnic in sličnih galanterijskih izdelkov.

Solidno in priznano delo.

DEPURATORI D'ACQUA DOTT. ING. PAOLO FERRARI S. A.

Via Carlo Farini, 75 MILANO Telefono No. 691-405

Società specializzata per Depuratori d'acqua per caldaie a bassa, media ed alta pressione del tipo a Calce-Soda, e a Fosfato, per Degasatori, per la costruzione di Impianti di filtrazione lenta e rapida previa eventuale aggiunta di coagulante. Impianti di depurazione a Zeofite, di deferrizzazione, di sterilizzatori, ed impianti di sollevamento e distribuzione d'acqua.

Specializzata in tvornica čistilnikov vode za kotle na nizki, srednji in visoki pritisk z apnencem-sodo in s fosfatom, za izdelovanje razplinjačev, gradnjo naprav za počasno in naglo filtracijo, tudi z dodatki za strjevanje. Čistilne naprave na zeolit, za izločevanje železa; sterilizatorji in naprave za črpanje in razprševanje vode.

GIUDICI EVRISTO & C.

MILANO

Via Gran San Bernardo, 7

Tel. 981-027

e via Orefici, 2

Tel. 152-137

Macchinario ed accessori
Tessili. Macchine industriali
Tekstilni stroji in potrebš-
tine, stroji za industrijo

DITTA DE ZUANI & SOZZI

DI V. & F. SOZZI

Mednarodni prevozi
po morju in po suhem

Sedež centrale v Torinu
Via S. Francesco da Paola 13/G
Telefon: 49-280, 48-403, 44-888

Podružnice:

Milano: Via Clerici 13
Genova: Piazza S. Sabina 2
Canelli: Via Roma 1

Zastopništva:
Venezia, Trieste, Domodossola, Luino, Chiasso, Forzezza, Postumia.
Zveze s tvrdkami in dopisniki po vsem svetu

DITTA FEDERICO FILEPPO

Cossato (Biella)

Telegr.:

Filatura Fileppo Cossato

Tel. N. 90-32

C. P. C. Vercelli N. 26.195

Filatura pettinata
Predilnica in česalnica

Industriali!

Adottate nei Vostri Uffici
Nastri per macchina
Carta carbone
Matrici per duplicatori
marca superiore «ITALBA».
Prezzi vantaggiosi. Preventivi a richiesta

Industrialci!

Uporabljajte v svojih pisarnah
trake za pisalne stroje
karbon-papir
razmnoževalne matrice
najboljše znamke «ITALBA».
Ugodne cene. — Cenik na zahtevo.
«ITALBA» — TORINO
Piazza Risorgimento n. 12, tel. 76-152.

LANIFICIO S. A.

FILATURA BIELLESE

BIELLA

Cas. Post. 251. Tel. 10-03
Telegr.: Filalano, Biella.

Fabbrica di tessuti.
Tvornica tkanin.